

بەش / رېنمائي پەروەردەيي و دەرووني

كۆليژ / پەروەردە

زانكۆ / سەلاحەددين

بابەت / چارەسەري كيشەكان

كۆرس بووك – (قۇناغى دووهم)

مامۇستاي بابەت / شاهين خالد رشيد

سالى خويندن / ۲۰۲۳/۲۰۲۲

Course Book

1. ناوى بابەت	چارەسەرى كېشەكان
2. مامۇستا	شاھىن خالەد رشىد
3. بەش / كۆلېژ	رېنمايى پەرورەدىيى و دەروونى / پەرورەدە
4. زانىارى بۇ پەريوھەندى	الايىمىل: shaheen rashid @ su.edu.krd
5. يەكەكانى خويىندىن لەھەفتەدا	رقم الھاتف (اختيارى): ۲ كاتزميرى تيؤرى
6. ژمارەى كاتەكانى كاركردن	رؤژانى يەك شەم
7. رمز المادە (course code)	
8. البروھافىل الاكادىمى للتدريسى	<p>خويىندى زانكۆم لەسالى ۲۰۰۸ تەواوكرد، وە لەھەمان سالددا كارم كرد بەشيوھەيكى ئەكادىمى لەبەشى پەرورەدە دەروونزانى لە زانكۆى سەلاھەددىن بەناونىشانى (تويژەرى پيشكەتوو) لەبەشدا ، وە لەخويىندىن بالاً ماستەر وەگىرام لەسالى ۲۰۱۰ لە پىسپۇرى دەروونزانى . دواى تەواوكردى ماستەر نازناوى زانستيم بوويە (مامۇستاي ياريدەدەر) بۇ ماوھى ھەشت سال وانەم گوتەوھ لەبەش رېنماى وە ھەرورەھا لەبەشەكانى پەرورەدەى تايبەت وە بەشى ماتماتيك وە بەشى كوردى وە بەشى كيميا وە بەشى فيزيا وە بەشى بايؤلۇجى .... ، بەشدارى چەندىن كارو چالاكيم كردوھ لەبەش وە لەليژنەكان لەسەر ئاستى بەش وەكو ليژنەى بينين و راھينانى قوتابى – قوناغى جوارەم وە ليژنەى كۆمەلايەتى وە ليژنەى پەرتوكخانە وە ھەرورەھا بەشداريم كردوھ ليژنەى تاقىكردنەوھ لەسالانى ۲۰۱۵- ۲۰۱۶ وە ۲۰۱۷-۲۰۱۸ وە ۲۰۲۰-۲۰۲۱ .</p>
9. چەمكەكانى بابەتەكە	چەمكى كېشە ، چەمكى چارەسەركردى كېشە
10. نېدە عامة عن المادە	<p>چارەسەرى كېشەكان بابەتيكى زۆر گرنگ و پىويستە كە قوتابى بيخويىت لە بەشى رېنمايى ئەم بابەتە گرنگى دەدات بە شارەزابوونى قوتابى وە تيگەپشتنى بە چەمكەكانى كېشە وە چەمكى چارەسەرى كېشە ، گرنگى كېشە وە ھەرورەھا دەست نيشان كردنى ھۆكارەكانى وە ھەولى چارەسەركردى بەدات بە پىي ئەو ھۆكارانەى كەدەست نيشانى كردوون ، ھەرورەھا گرنگە ليژەدا قوتابى زۆر وورد بيٹ وە زانىارى تەواوى كۆكرديتتەوھ لە كاتى ديارى كردنى يان دەست نيشانكردى ھۆكارەكانى كېشەكە واتە چەند ھۆكارپك ھەن كە لاوھكىن وە ھۆكارەھە سەرەكى يە لە روودانى كېشەكە بۇيە لەسەر قوتابى پىويست بە ووردى ئەمە بدۇزيتتەوھ ، ھەرورەھا تيگەپشتن لە گرنگى و چۆرەكانى كېشە وە قوتابى لە سوودى چارەسەرى كېشە تيگات ، ھەرورەھا لەريگەى ئەم بابەتە تيشك دەخريتە سەر چەند ئاراستەپەك لە بۇ چارەسەركردى كېشەكان وەردەگرپت وە چەند نموونەپەك بەپىي ئاراستەكان وەردەگرپت وە ليژەدا دەبيت قوتابى شارەزابيٹ بە زانىنى چۆرەكانى كېشە ،</p>

ھەرۇھەا گرنگە قوتابى سوودى چارەسەردنى كېشە بزانیٹ و واتە چ سوود ھەپە لە چارەسەر كەردنى كېشە دا وە قوتابى بەشى رېنمایى زۆر گرنگە كە سىقات خەسلەتەكانى چارەسەركار بزانیٹ و شارەزابیٹ پى ى بۆ ئەوھى خۆى لەسەر ئەو بنەماپە كارىكات و لە پىپۆرىيەكەى خۆى وە پىووستە قوتابى كېشەكان جىابكاتەوہ واتە جىاكەردنەوھى كېشە كانى پەرورەدەپى وە كېشانەى كە پەپوھندىان بە رەفتارەوہ ھەپە وە كېشە دەررونى پەكان .
بكات .

۱۱. ئامانجى بابەتەكە

ئامانجى بابەتى چارەسەرى كېشەكان زۆر گرنگە و پىووستە لە كۆتايى سال ئەو ئامانجانە ھاتبەنە دى و جى بەجى بوبىن ، ئامانج قوتابى شارەزابیٹ و بزانیٹ چەمكەكانى چارەسەرى كېشەكان وە ھەرۇھەا ، وە لەرېگەى ئەم بابەتەوہ قوتابى لېھاتوو بېت لەسەر دىارىكەردنى ھۆكارەكانى روودانى كېشەكە ، راستە كېشە ھەپە و كېشە زۆرە كېشە جىاوازە بەلام لېھاتوو گرنگە زۆر بە دەست نىشانكەردنى ھۆكارەكان بە شىوہپەكى گشتى دواتر چىروونە تركىز خستەنە سەر ھۆكارى سەرەكى لە روودانى كېشەكە چۈنكە دىارىكەردنى ھۆكارە كە رېنمایى كار دەبات بۆ دۆزىنەوھى چارەسەر لەسەر بنمای ئەو ھۆكارە سەرەكى پەكە بۆپە ئامانجى ئەووبابتە ئەوہپە قوتابى لەرېگەى ئەو بابەتەوہ ئەو لېھاتووہ پەپەدا بكات ، وە ئامانجى ئەو بابەتە ئەوہپە كە قوتابى شارەزابیٹ لەسەر ئاراستەكانى پىشووٹر بۆ چارەسەركەردنى كېشەكە ، ھەرۇھەا قوتابى سىقات و خەسلەتى رېنمای كار بزانیٹ و ئەو سىقاتە لە خۆى بەدى بەپىٹ ، لەم بابەتە لەسەر بنەماپى ئەوھى پىشوو باس كرا و تىشى خرا سەر كېشەكانى پەرورەدەپى وە كېشە رەفتارى وە كېشەى دەررونى ئەمانە ھەمووى بەجىا باسدەكرىٹ و ئامازەى پى دەكرىٹ چەند نموونەپەك لەھەرپەكەپان وەردەگرىن بۆ ئەوھى قوتابى شارەزابیٹ لەو كېشانە وەھەرۇھەا پاشكۆپەك كۆبكاتەوہ لەسەر كېشەكان و ھۆكارەكان وە دواتر پىكەوہ چارەسەرى گونجاو دەخەپنە روو بە شىوہپەكى گشتى ، وە قوتابى راھىنان بكات لەسەر دۆزىنەوھى ھۆكارى سەرەكى وە چارەسەرى نموونەپى سەبارەت بەھەر كېشەپەك

۱۲. التزمات الطالب:

قوتابى پان لەسەرپانە كە ئامادەپن لە پۆل داو بەشدارپن لەو گەتۇگۇپانەى كە لەپۆل دا ئەنجام دەدرىٹ ھەرۇھەا بەشدارپن لە چالاكى پەكان كە داوپان لىدەكرىٹ كە ئەوېش پىشكەشكرىنى سىمىنار بېت پان ئامادەكرىنى راپۆرت بېت كە پەپوھندى بە بابەتەكە ھەبېت ، دوا لە قوتابىان دەكرىٹ كېشەپەك دىارى بكنە ئىنجا كە كېشەى پەرورەدەپى بېت پان دەررونى وە دواتر بىكەنە راپۆرت و وەكو سىمىنار بىخەنە روو لە پۆل دا بۆ ئەوھى قوتابىان سوود لە زانىارپەكانى پەكتر وەر بگرن ، ھەرۇھەا چالاكى پەكى تر ئەنجام دەدەپن ئەوېش سىنارىپۇ واتە تمسىلى دەكەپن لەسەر ھەندىك لە كېشە باومكان ئىنجا قوتابىانى ئامادەبوو بەپى ئەو تمسىلىە ھۆكار دەست نىشان دەكەن وە چارەسەر دەخەنە روو .كە ئەمە زۆر سوودى بۆ قوتابىان دەبېت .

۱۳. طرق التدريس

لەم بابەتەدا سبورە وە داتاشۇ وە ھەرۇھەا بابەتەكە كراوتە چەند بەشپك و رىكخراوہ وە وىنە بەكاردىت بۇنشاندانى كېشەكان وە ھەرۇھەا فېدپۆى كورت لەسەر ئەو كېشانە دەخرىتەرروو دەدرىٹ بەقوتابى .بۆ زىاتر روونكەردنەوھى كېشەكان وە رىگای وانەووتنەوہ رىگای گەتۇكرىن وە رىگای پىرسىاركەردن بەكاردىت بۆ زانىنى وە دۇنيابوون لە فېرېوون و تىگەپىشتنى و وەرگرتنى بابەتەكە لەلاپەن قوتابى پەوہ .

۱۴. نظام التقييم

اساليب التقييم: الدرجة الكلية من (۱۰۰) وستوزع على النحو التالي:

	<p>- امتحان نصفی ۱۵ درجه</p> <p>- امتحان نصفی ۱۵ درجه</p> <p>- تقارير والمشاركة الصفیه ۱۰ درجه</p> <p>- الامتحان النهائي ۶۰ درجه</p>
	<p>۱۵. نتائج تعلم الطالب</p> <p>بهره‌می فیربوونی قوتابی لهم بابه‌ته‌دا نه‌ومیه که‌چون بتوانیت وهک رینمایى کاریکی سرکه‌وتوو سوود وه‌گریت له زانیاریانه‌ی فیربووه و به‌کاری بهینیت هه‌روه‌ها قوتابی ده‌توانیت له قوتابخانه حکومی وه ناحکومی پسپوری خوی به‌کاریبهینیت خزمه‌ت بکات له بواره‌دا ، کیشه‌کان بدؤزیته‌وه هؤکاره‌کان دیاری بکات هه‌ولی چاره‌سرکردن بدات .</p>
	<p>۱۶. قائمة المراجع والكتب</p> <p>۱. طاهر ، شتوبوعبدالله، المشكلات الارشادية، ۲۰۱۵، مطبعة جامعة صلاح الدين - اربيل</p> <p>۲. الداهري ، صالح حسن احمد، مبادئ الارشاد النفسي والتربوي ، ۲۰۰۰، دار الكندي للنشر والتوزيع</p> <p>۳. العناني ، حنان عبدالحميد ، علم النفس التربوي ، ۲۰۰۲، دار صفاء للنشر والتوزيع - عمان</p>
اسم المحاضر	۱۷. المواضيع
مجازره‌ی یه‌که‌م تا سیّ یه‌م	<p>الفصل الأول</p> <ul style="list-style-type: none"> • سه‌ره‌تایه‌ک له‌سه‌ر بابه‌ته‌که‌وه پيشه‌کی یه‌کی به‌سوود • چه‌مکی چاره‌سه‌ری کيشه • پیناسه‌ی چاره‌سه‌ری کيشه‌وه پیناسه‌ی کيشه • گرنگی چاره‌سه‌ری کيشه • جوړه‌کانی کيشه‌وه پؤلینکردنی چاره‌سه‌ری کيشه • ریگه‌ی نواندن له‌چاره‌سه‌ری کيشه‌دا • لیها‌تووی له‌چاره‌سه‌ری کيشه‌دا <p>الفصل الثاني</p> <ul style="list-style-type: none"> - چه‌ند گریمان‌ه‌یه‌ک بؤ چاره‌سه‌ری کيشه‌کان - قؤناغه‌کانی چاره‌سه‌ری کيشه‌کان - نه‌وه‌نموانه‌ی بوونه‌ته‌ه‌ پيشکه‌وتنی چاره‌سه‌رکردنی
له‌مجازره‌ی سیّ یه‌م تا چواره‌م	

	<p>كيشهكان</p> <ul style="list-style-type: none"> - نمونهى جونز ، جوندیوی ، ستیرنبرك - نمونهى كوبرج ، باجنال - سیفات و خهسلهتی چارهسهركار
<p>له محازهرهرى پینجهم تا شهشهم</p>	<p>الفصل الثالث</p> <ul style="list-style-type: none"> - - وهرگرتنی ئاراستهكان له چارهسهركردنی كيشهكان - ئاراستهى رهفتاری بهیهكهوهبهستراو - ئاراستهى زانیین - ئاراستهى گشتالتي - ئاراستهى پیش كهوتوو
<p>له محازهرهرى چهوتهم تا نویهم</p>	<p>الفصل الرابع</p> <ul style="list-style-type: none"> - جورهكانی كيشه وهرگرتنی كيشه پهروهردی بهكان وه كيشه رهفتاریبهكان وه كيشه دهروونی بهكان - كيشهى لاوازی پالنهرى فیربوون - پیناسهکردنی - هوکارهكانی لاوازی پالنهرى فیربوون - هوکاری قوتابخانه - هوکاری تایبتهت به قوتابی - هوکاری خیزانی - چارهسهركردن به پی ی هوکارهكان - ● كيشهى خراب بهكارهینانی كات – - پیناسهى - کاریگهرى كيشهى خراب بهكارهینانی كات لهسهر قوتابی - هوکارهكان

	★ كيشهى قۇپپه كىردن له كاتى تاقى كىردنەو
	پىناسه
	چۇنيەتى ناسىنى قوتابى قۇپى كار له كاتى تاقى كىردنەو
	كارىگەرى نەرىنى قۇپپه كىردن له تاقى كىردنەو
	ئەو ھۆكارانەى دەبنە ھۆى قۇپپه كىردن له كاتى تاقى كىردنەو
	جۇراو جۇرو شىۋازەكانى قۇپپه كىردن له كاتى تاقى كىردنەو
	چۇنيەتى چارەسەر كىردن بەپپى ھۆكارەكان
	الفصل الخامس
	★ كيشهى ھەلاتن له قوتابخانەدا
	پىناسه
	★ ھۆكارەكانى ھەلاتن له قوتابخانەدا
	ھۆكارى خىزانى
	تايبەتمەندى بارودۇخى قوتابخانە
	سىفات و كەسايەتى قوتابى
	سىفات و كەسايەتى مامۇستا
	چارەسەر كىردى كيشهى ھەلاتن له قوتابخانە بەپپى ى ھۆكارەكان
	★ كيشهى شەرانگىزى
	پىناسەكەى
	ھۆكارەكانى شەرانگىزى قوتابى
لەمحازەرى نۆپەم تا يازدەم	

	<p>هۆكاری قوتابخانه</p> <p>هۆكاری خیزانی</p> <p>هۆكاری راگه یانندن</p> <p>- وەرگرتنی چەند هۆكاریك كە پەيوەندی بە كۆمەلگەى خۆمانەو</p> <p>هەيە</p> <p>جۆرەكانى شەرانیگیزی</p> <p>چارەسەرکردن وە یان كەم كەردنەوہی ئەو كیشەيە</p> <p>الفصل السادس</p> <p>*كیشەى جگەرەكیشان</p> <p>پیناسەكەى</p> <p>پیکهاتەى جگەرە</p> <p>زیانەكانى جگەرەكیشان</p> <p>هۆكارەكانى جگەرەكیشان</p> <p>- هۆكاری خیزان</p> <p>هۆكاری ھاوری ی خراب</p> <p>هۆكاری دەروونی</p> <p>هۆكاری راگه یانندن</p> <p>- چەنیەتى چارەسەرکردن بە پى ی هۆكارەكان</p>
لەمجازەرەى یازدەم تا سیزدە	<p>١٨. المواضيع التطبيقية (إن وجدت)</p>

١٩. الاختبارات

١. انشائي:

بپناسه ئه مانه ي خواره وه بكه؟

١- كيشه ٢- قوناغى ناساندى

الجواب

١- برىتى يه له هه لويستىك كه به ربه ست دروست دهكات له به ردهم تاك دا ده بى ته ريگر له جى به جى كردنى ئامانجه كانى

هوكارىكه بؤ ناهاوسه نكى

٢- لهم قوناغهدا ده توانرئىت شىكر دنه وه و روونكر دنه وهى كيشه كان بكه ين له ريگه ي ئه و زانيار يانه ي پيشوو

كه له هه سته وه ره كانمانه وه بؤ مان دئىت

٢. صح أو خطأ:

ضع علامة (√) للعبارة الصحيحة وعلامة (X) للعبارة الخاطئة واذا كانت العبارة خاطئة صحح ما تحته خط.

أ- كيشه كراوه كان ئه و كيشانه ن كه ده رئه نجامه كه يان نه زانراوه و چاره سه ريكى ديارى كراوى نيه

الجواب

أ- √

٣. الفراغات:

املئ الفراغات الاتية بعبارات مناسبة

١: كيشه كان له سه رچاوهى _____ و _____ سه ره له ددات

وهلام

كؤمه لگا و خيزان

٢- جؤره كانى شه رانگيزى _____ و _____

وهلام

جه سته يى وه زاره كى

ملاحظات اخرى

٢١. مراجعة الكراسة من قبل النظراء